

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
ul. Słowackiego 10, 81-220 Sopot
tel. 58 22 18 66
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

poprzedni nr A-365/977

103
ms

kontakt

o a Pufal-Lukasinska

88-100 5molo@wp.pl

Pom. ODR
Wyrzysk

** Pufal Zbigniew

A-365/977 Pom.
1

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Infal Zbigniew
.....
T: M-365/977 Pom.
.....
Pom. DDR Wypusk
.....

I./1. Relacja *k. 2 s. 1-2*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora *k. 1 s. 1*

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora ✓

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 2*

VI. Fotografie *dział i kronografii*

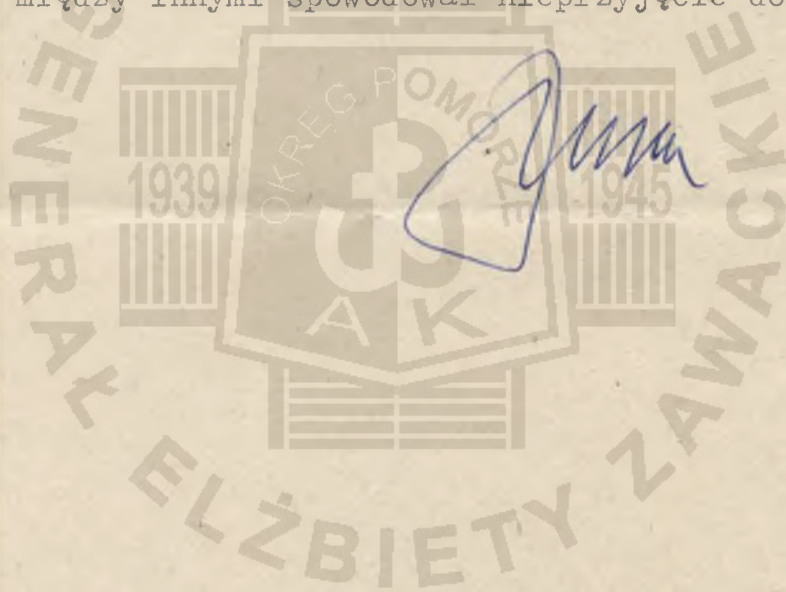
O ś w i a d c z e n i e

w sprawie działalności konspiracyjnej w latach 1941-45.

Do działalności w Ruchu Oporu Okręgowej Delegatury Polskiego Rządu Emigracyjnego w Londynie-Okręg Pomorski, zostałem włączony w połowie roku 1941, po powrocie z robót przymusowych w niemieckim gospodarstwie rolnym, gdzie przebywałem od końca września 1939 r. W tym czasie w Ruchu Oporu działali już moi rodzice, Klemens i Anastazja Pufal, zamieszkali w Nakle n/Kotecią. Przyjęcie mnie do Ruchu Oporu odbyło się w czasie wizyty u moich rodziców naczelnika Delegatury, p.Bolesława Lipskiego w obecności którego zostałem zaprzysiężony. W latach 1941-43 byłem zatrudniony w katolickim biurze parafialnym w Nakle. W tym okresie działalność moja polegała głównie na współpracy z rodzicami, to jest na przenoszeniu zdobytej przez ojca broni i amunicji, wysyłaniu pieniędzy i paczek żywnościowych do obozów jenieckich i koncentracyjnych oraz zdobywaniu danych o produkcji w nakielskiej fabryce /przebudowany przez Niemców katolicki dom parafialny/ zespołów elektrycznych do rakiet i czołgów typu "Goliath". Brałem również udział w zdobywaniu żywności od zaufanych rolników z okolicznych wsi. Zdobyte informacje przekazywałem ojcu, a czasem bezpośrednio p.Żygmuntowi Wiśniewskiemu zamieszkałemu w Bydgoszczy. Moje wyjazdy do Bydgoszczy nie budziły podejrzeń, ponieważ byłem w tym okresie uczniem prywatnej szkoły muzycznej a mieszkanie p.Wiśniewskiego sąsiadowało z mieszkaniem mej ciotki. Brałem również udział w przekazywaniu otrzymywanych z Delegatury pieniędzy rodzinom więźniów politycznych oraz sierotom po pomordowanych Polakach; jeden z sierocińców prowadziły siostry zakonne w Białośliwiu. Pod koniec 1943 roku będąc ponownie zagrożony wywozem na roboty przymusowe do Niemiec, za namową a prawdopodobnie również przy pomocy p.Lipskiego, uzyskałem pracę w niemieckim związku hodowców bydła zarodowego w Bydgoszczy, w charakterze kontrolera mleka. Praca moja polegała na pomiarach ilości mleka i tłuszczu uzyskiwanych od poszczególnych krów i wymagała codziennego przemieszczania się w przydzielonym terenie - sprzyjała zatem planowanym kontaktom. Po czterech miesiącach pobytu w okolicach Świecia n/Wisłą zostałem przeniesiony do powiatu tucholskiego w okolice Gostycyna. Tutaj nawiązałem kontakt z grupą partyzancką przyczym wyznaczono mi punkt kontaktowy w budce dróżnika kolejowego we wsi Wielka Klonia.

2

W tej okolicy borów tucholskich znajdowało się kilka wyrzutni rakiet typu V-2, wystrzeliwanych głównie nocą. Prócz informacji o udanych i chybionych startach rakiet udawało mi się niekiedy znaleźć w okolicznych lasach lub na polach niezauważone przez Niemców kawałki rakiet / blachy, części mechanizmów oraz sploty kabli/ które eksplodowały na skutek nieodpalenia drugiego członu lub innej awarii; kawałki te dostarczałem do punktu kontaktowego. W tym okresie przyjeżdżałem do Nakła przeciętnie raz w miesiącu na 2-3 dni. W czasie pobytu w Nakle, wspólnie z moim bratem Marianem dostarczaliśmy paczki żywnościowe oraz pewne ilości odzieży i pieniędzy więźniom obozu w Potulicach. Po zakończeniu wojny nie skorzystałem z amnestii i nie ujawniłem działalności konspiracyjnej ponieważ groziło to represjami ze strony organów bezpieczeństwa. Nie starałem się również o przyjęcie do ZBOWiD ponieważ organizacja ta była w Nakle opamowana przez ludzi którzy w okresie okupacji starali się o uzyskanie "Volkslisty" a nawet współpracowali z Niemcami. Należał do nich nawet przewodniczący koła p. Woś który między innymi spowodował nieprzyjęcie do tej organizacji mej Matki.

1/3. Inne materiały dokumentacyjne
- Infal Zbigniew:

1. Zaświadczenie Fundacji
nr 62/91 z 22.02. 1991 nt. działalności
konspiracyjnej, mpis, kop. k. 1 s. 1

A

Toruń, dnia 1931r02.22

Zaświadczenie Nr 62/91

Zaświadczam niniejszym, że Zbigniew PUFAL
figuruje w zbiorach naszego archiwum jako młodociany członek
obwodu Bydgoszcz Pomorskiej Okręgowej Delegatury Rządu sygn.
teczki M-365-977/

Zbigniew Pufal urodzony 02.03.1924r. w Izbeli pow. Wyrzysk jest
synem Klemensa Pufala.

Klemens Pufal zaprzysiężony w 1941 r. przez Antoniego Antozaka
/ sygn.teczki nr M-181 /, delegata Rządu na Pomorze, został desy-
gnowany przez mjr Stefana vel Szczepana Łukowicza ps. "Szeł", "Herr",
"Pomer" / sygn.teczki M-153 / na przyszłego starostę powiatu Wyrzysk.

Matka Anastazja Pufalowa, ps. "Anona", kierowała działem pomocy
społecznej w powiecie Wyrzysk i miejscowości sąsiednich.

Zbigniew Pufal wraz z młodszym bratem Marianem, urodzonym 5.03.1929
był łącznikiem redniców. /teczka Pufalów sygn.3-466/.

Przenosił i przewoził wielokrotnie żywność i pieniądze do różnych
miejscowości powiatu Wyrzysk a kilkakrotnie również broń i amunicję.
W okresie od 1941 r. do wejścia Armii Czerwonej.

O jego służbie konspiracyjnej informuje m.in.
Zygmunt Wiśniewski ps. "Parvus", "Wdowiec", inspektor Korpusu Bezpie-
czeństwa Obwodu III Delegatury Rządu /sygn.teczki M-188 /

Prezes Zarządu

Σ Z

T: M-365/977 Pom.

082

Dufal Zbigniew

✓ Party i informacyjne

M. 2

Infal Zbigniew

Wypiszk¹
O.D.R.

Zob: T.N.: 364/376 Pom.

Klemens Infal - O.D.R. 1945

T.N. 466/466 Pom. Ame-
stacja Infal - O.D.R.

28.VIII '02

Infal Zbigniew

002 2

ur. 17. 03. 1924

zm. 18. 10. 2009

pochowany w Glińcu

inf. Ewy Infal-Lukasimskiej

z 16. 02. 2012

Wf.

...
...
...

*Bufal
Zbigniew*